

Θέμα 6

Kamishibai και αγωγή του πολίτη

Ορισμός που παρουσιάζεται στο άρθρο που δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2017 από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ (Eurydice) και εκπονήθηκε υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁵.

Ορισμός της αγωγής του πολίτη

"Η αγωγή του πολίτη είναι ένας κλάδος που στοχεύει στην προώθηση της αρμονικής συνύπαρξης και στην προώθηση της αμοιβαία επωφελούς ανάπτυξης των ατόμων και των κοινοτήτων στις οποίες ζουν. Στις δημοκρατικές κοινωνίες, η αγωγή του πολίτη ενθαρρύνει τους μαθητές να γίνουν ενεργοί, ενημερωμένοι και υπεύθυνοι πολίτες, πρόθυμοι και ικανοί να αναλάβουν την ευθύνη για τον εαυτό τους καθώς και για τις ομάδες τους σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο."

Όταν μιλάμε για εκπαίδευση στην αγωγή του πολίτη, εισάγουμε ένα τεράστιο και πολύπλοκο θέμα, το οποίο όμως αποτελεί τη βάση της κοινωνικής μας ζωής και το οποίο πρέπει πάντα να τίθεται στο προσκήνιο κάθε διαδικασίας γνώσης και μάθησης, καθώς αποτελεί το θεμελιώδες στέλεχος για τη διαμόρφωση/εκπαίδευση ενός παιδιού.

Στόχος είναι η ανάπτυξη εγκάρσιων δεξιοτήτων που μπορούν να οδηγήσουν το παιδί, καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξής του, σε μια ευαισθητοποίηση και συνειδητοποίηση του ρόλου του στην κοινωνία, των νόμιμων δικαιωμάτων του, αλλά και των υποχρεώσεών του ως πολίτη.

Κάθε τόπος κοινωνικοποίησης, θεσμικός ή μη, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα θεμελιώδη διακυβεύματα της αγωγής του πολίτη και να την εδραιώνει σε κάθε

⁵ Η ΕΥΡΥΔΙΚΗ (Eurydice) είναι το θεσμικό δίκτυο που συλλέγει, ενημερώνει, αναλύει και διαδίδει πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές, τη δομή και την οργάνωση των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων.

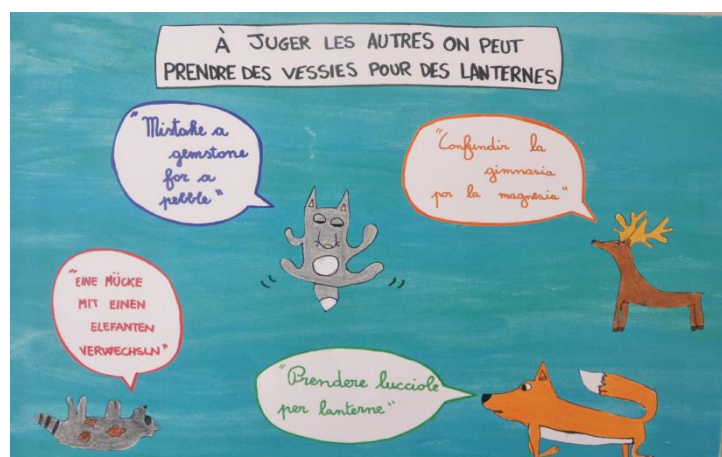
Τεύχος που παρήχθη το 2021 στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου "Erasmus+ Kamilala: ένα δημιουργικό έργο για την κοινωνική ένταξη μέσω του ανοίγματος στις γλώσσες και τους πολιτισμούς" - 2019-1-FR01-KA201-062903, που χρηματοδοτείται με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εταίροι: Επιστημονικός Σύλλογος Dulala, Πανεπιστήμιο του Aveiro, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Paris 8, Αυτόνομη Περιφέρεια της Vallée d'Aoste.

Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

παιδαγωγική προσέγγιση σε μια προοπτική καθημερινής πρακτικής, διότι οι αρχές της ευθύνης, της αλληλεγγύης και της ισότητας οφείλουν να διέπουν κάθε κοινωνική και σχεσιακή relationnel πράξη. Οι αξίες αυτές δεν θα πρέπει να επιβάλλονται ως αντικείμενο μελέτης σε μια διανοητική προσπάθεια σύλληψης της γνώσης, αλλά θα πρέπει να εσωτερικεύονται στις καθημερινές πράξεις και να αποκτώνται με δυναμικό τρόπο, από την πρώιμη παιδική ηλικία έως την ενηλικίωση. Σε μια προοπτική συνεχών αλλαγών, παράλληλα με την ολοένα και πιο ραγδαία εξέλιξη της κοινωνίας μας, εδράζονται/s'ancrer/εδραιώνονται στις θεμελιώδεις αρχές τους. Μέσα από την εμπειρία του διαγωνισμού Kamilala και τη χρήση και δημιουργία του εργαλείου Kamishibai, φαίνεται ότι διάφοροι στόχοι της αγωγής του πολίτη συγκλίνουν και εναρμονίζονται πλήρως. Η πολυγλωσσία της αποτελεί θεμελιώδες πλεονέκτημα, διότι το άνοιγμα στις γλώσσες, ακόμη και σε εκείνες που θεωρούνται αδικαιολόγητα μειονοτικές, ευνοεί μια δημοκρατική προσέγγιση στους νέους πολιτισμούς και σε μια διαφορετική θεώρηση της ποικιλομορφίας που δεν θεωρείται πλέον εμπόδιο, αλλά εμπλουτισμός. Η αξιοποίηση του πολυγλωσσικού ρεπερτορίου ταυτόχρονα με τη δημιουργική και παιγνιώδη ατμόσφαιρα ευνοούν την κοινωνικοποίηση και τη μάθηση και τις αξίες της ανεκτικότητας, της ενσωμάτωσης απέναντι στη διαφορετικότητα, της συνεργασίας και της αμοιβαίας υποστήριξης, της προσωπικής αυτονομίας, οι οποίες υλοποιούνται πλήρως κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων.

Η προώθηση της συμμετοχής και του λόγου είναι ουσιώδεις σε ένα δημοκρατικό εκπαιδευτικό πλαίσιο και η μεθοδολογία δράσης, που προβλέπεται σε αυτό το πρότζεκτ και η οποία προβλέπει επίσης την εναλλαγή ομαδικής εργασίας, σε μικρές ομάδες και ατομικής εργασίας, δίνει σε όλους τη δυνατότητα να παρέμβουν, να κάνουν προτάσεις, να εκφραστούν με σεβασμό στους άλλους. Η δημιουργία του Kamishibai γίνεται τότε ένα συλλογικό προϊόν που μεταφέρει τις ιδέες κάθε συμμετέχοντα, τον καρπό της συνέργειας πολλών φορέων που συνεργάζονται μαζί: παιδιά ή έφηβοι, εκπαιδευτικοί, εμψυχωτές/τριες, γονείς, προσωπικό που εργάζεται στην εκπαιδευτική δομή...

Τα κίνητρα και η συμμετοχή στη δημιουργία ενός Kamishibai είναι πάντα πολύ ισχυρά, καθώς το τελικό αποτέλεσμα πρέπει να είναι από και να έχει θετικές επιπτώσεις, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, ακόμη και σε εδαφική κλίμακα, γεγονός που ευνοεί, για παράδειγμα, το άνοιγμα του σχολείου στη γύρω πραγματικότητα και γενικότερα,

στον κόσμο με την ποικιλία και την πολυπλοκότητά του. Οι καρτέλες Kamishibai, με τη γραφική τους αναπαράσταση που συνδέεται με μια απλή ιστορία, σε οποιοδήποτε ηλικιακό επίπεδο επιτρέπουν την εξέταση των πιο ποικίλων θεμάτων, αλλά συχνά οι ιστορίες συνδέονται με τη φύση, τα ζώα, την κληρονομιά των θρύλων κάθε χώρας και μαρτυρούν τη σύνδεσή τους με θεματικές όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η βιώσιμη ανάπτυξη, το αίσθημα του ανήκειν σε έναν συγκεκριμένο πολιτισμό, ο σεβασμός των άλλων πολιτισμών, η μη διάκριση και η αποδοχή της διαφορετικότητας.